

Rev. E. Riiwhi, Parawai, Thames.
 Rev. H. Raitt, Huntly, Waikato.
 Rev. Canon W. H. Keretene, Kamo, Whangarei.
 Rev. P. Topi, Te Kuiti, Waikato.
 Rev. Karaka, Morrisville, Waikato.
 Rev. M. P. Kapa, Waitara, New Plymouth.
 Rev. M. Kapa, Kaikohe (On pension).
 Rev. T. T. Pohipi, Mercer, Waikato.

TE AO HOU ME TE AO TAWHITO.

Na R. T. K.

Kei te pepa o Hepetema te timatanga o tenei korero.

Na te pakeha tenei tikanga te marena me te hakari, he tikanga kei te takakino tia e te Maori. Ko ta te ao hou tikanga he awhina i te hunga marena hou, he hontu taonga ma raua, hei timatatanga mo raua, no te mea ko te marena he mea taumaha; ko ta te ao tawhito tikanga ia he patu i te hunga marena hou, i o raua whanaunga hoki, a, mutu rawa ake te marena kua poluratia. He korero whakamanamana na te ao tawhito, "kia takahia te kai e te waewae" ara kia moumoutia, kia kainga te kai e te kuri e te poaka. He hara tino nui tenei ki te ao hou, ki te ao hou tikanga ko nga whanaunga anake me nga aroha e haere ki te hakari marena, a koia nei ano ta te pakeha tikanga, ahakoa pakeha whai moni; ko ta te ao maori ia ma te ao katoa te hakari. Ko te puaki o tena tikanga kei nga mangere, kei nga tangata kamakama—ko ratou e hoki ki nga puku, nga kete, ki te kainga; tena ko te hunga whakaiti kahore e whiwhi. Kua kite au, takoto ana te teepu, tapokere ana te tamariki, timata ana nga kokai, nga tipuna, ki te kohi i nga kai o te teepu ki roto o nga kete, o ratou panekoti ranei. He aha te pai o tenei? He pakanga kaha ma te ao hou te whawhai ki nga tikanga e whakataumaha nei i nga hakari marena. Na tenei tikanga i marena raihana ai, i moe-puku ai, etahi tangata. Waiho atu ma nga tangata whai moni nga mahi hakari. Ko te wehi o te Maori kei kia he kaiponu, hono atu ki te wehi ko te ngakau whakahi. He rongoa tino pai ki te taringa maori tenei tu korero, "Kaore i arikarika te kai o te marena o nga tamariki a mea," a he aitua te haere o te korero penei. "I mate kai te marena."

Ka maruma pea mai mei te rere ketanga o te ao hou i te ao tawhito. Ko ta te ao hou he whakaako, he hapai, i nga mea katoa e piki ai te iwi piki timana, piki hinengaro, piki wairua. Kaore te ao hou i te whakahe ki nga tikanga maori katoa, kaore hoki i te whakaae ki nga tikanga pakeha katoa. Ko ta te ao hou o te Iwi Maori he marena i nga tikanga pai a te Maori ki nga tikanga pai a te pakeha. Ko te ao hou e whakawhaiti nei i nga korero o te Iwi Maori, i nga waiata, i nga whakapapa, i nga haka, i nga whakaaro, i nga tikanga a te Maori. E whakamanamana ana te ao hou mo to ratou reo, mo to ratou kiri mo o ratou toto Maori.